

Posudek diplomové práce Veroniky Mikešové: Archeologie a veřejnost – vztah vědního oboru a veřejnosti. – Archaeology and the Public – the Relationship of the Science and the general Public. 138 str. s literaturou 30 obr. v textu a 5 příloh. Praha 2012, Univerzita Karlova.

Když Veronika Mikešová poprvé konzultovala zamýšlené téma diplomové práce, byla na ní patrná značná nejistota. Uvažovala nad vhodností a užitečností zvolené problematiky snad i s určitou dávkou pochybností, zda téma bude přijato. Je třeba poznamenat, že k volbě došlo ještě předtím, než byla do studijního plánu oboru Archeologie pravěku a středověku na základě reakreditace zařazena nová povinná přednáška Archeologie a veřejnost.

Nyní je již posuzována diplomová práce, která se úspěšně zabývá tématem vztahu vědního oboru a laické veřejnosti. Od úvodu je zřejmé, že se autorka zbavila zmiňovaných pochybností a připravila zatím ojedinělou diplomovou práci, která podrobně hodnotí situaci vztahu archeologie k veřejnosti i naopak. Z textu na mnoha místech vyplývá, že autorka si je již nyní vědoma, že práce není definitivním řešením problematiky, že je hlavně poukazem na nejzávažnější prvky takového procesu a že do budoucna je třeba každý z naznačených problémových okruhů rozvést do hlubších podrobností a přidat i mnoho dalších, neméně závažných.

Dnes je zřejmé, že úloha tzv. PR (*Public Relations*) je stejně důležitá v archeologii, jako je důležitá v ostatních oblastech aktivit, které se jakýmkoli způsobem veřejnosti dotýkají. Úspěch a prosperita mnoha institucí a firem je přímo závislá na úrovni PR a jinak tomu nebude ani v oboru archeologie. Pokud chce obor ve vztahu s laickou veřejností zaznamenat pozitivní posun, pak se musí nejprve seznámit s představou veřejnosti o archeologii a jejím významu a smyslu. Musí znát požadavky veřejnosti, co vlastně od archeologie čeká, co chce znát, vidět popřípadě i sama zkoušet. Takto připravena se archeologie určitě pozitivní změny dočká, musí si však jako celek, jako podmnožina odborné veřejnosti uvědomit, že cesta nevede pouze po linii odborné, ale rovněž popularizační. Je přece snadné i přitom zachovat určitý ráz vědeckosti, avšak nikoli odtazité, nýbrž přístupné laické veřejnosti. K tomu je třeba školených osob, které se v oboru dobře orientují, které ale mají zároveň schopnost komunikace s veřejností, bez které se proces určitého sbližování nedá realizovat.

Práce Veroniky Mikešové představuje jakousi úvodní metodickou příručku, která ukazuje na konkrétní oblasti, kde je možné vztah archeologie a veřejnosti uplatnit. To vše doplněné o řadu jí provedených dotazníkových aktivit, případně i pohovorů s respondenty různých věkových kategorií. Už tyto dílčí kroky naznačují, kde se zájmy obou skupin setkávají a kde naopak rozcházejí. To je možné považovat za úspěšný výsledek autorčiny práce a je třeba

věřit a přát si, že se danou problematikou bude podrobně zabývat i v budoucnu, a že snad najde i následovníky a pomocníky, kteří pomohou „odtajnit“ veřejnosti význam, smysl a hlavně výsledky archeologie takovým způsobem, který bude pro laickou skupinu maximálně srozumitelný.

Předložená práce splňuje jak po stránce obsahové tak i formální všechny požadavky, kladené na diplomové práce, a proto ji doporučuji k obhajobě s poznámkou, že její publikace bude velmi užitečná nejen pro obor archeologie, ale zpětně i pro laickou veřejnost.

doc. PhDr. Miroslav Popelka, CSc.

Praha, 12.6. 2012